

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ՆԻՍՏԻ (31.10.2023)

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

**2023 թվականի հոկտեմբերի 31-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝
ՀՀ ԿԲ նախագահ Մ. Գալստյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալներ Ա.
Նուրբեկյանը և Հ. Խաչատրյանը, խորհրդի անդամներ Հ. Ղահրամանյանը,
Լ. Սահակյանը, Ն. Ղազարյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց հոկտեմբերի 31-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային, ֆինանսական և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Ներկայացվեցին արտաքին հատվածի ընթացիկ զարգացումները: Արձանագրվեց, որ վերջին ամիսներին աշխարհաքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված՝ համաշխարհային տնտեսական աճի հետ կապված անորոշություններն ու միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում տատանողականությունն ավելացել են: Միաժամանակ, գործընկեր մի շարք երկրներում տնային տնտեսությունների եկամուտների և աշխատավարձերի բարձր աճը նպաստում է մասնավոր սպառման և ներքին պահանջարկի աճի տեմպի արագացմանը: Իրականացվող զսպող դրամավարկային քաղաքականության պայմաններում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրներում գնաճային միջավայրը շարունակում է աստիճանաբար մեղմվել, այդուհանդերձ, գնաճի 12-ամսյա ցուցանիշները դեռևս պահպանվում են նպատակային ցուցանիշից բարձր մակարդակներում: Այս իրավիճակում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կշարունակեն վարել զսպող դրամավարկային քաղաքականություն: Գնահատվում է, որ նշված զարգացումների արդյունքում արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա թույլ գնանկումային ազդեցությունները կպահպանվեն:

Խորհուրդը քննարկեց ՀՀ տնտեսական իրավիճակը, արձանագրվեց, որ վերջին ամիսներին դիտվել է սպասվածից բարձր տնտեսական ակտիվություն՝ պայմանավորված հիմնականում ծառայությունների և շինարարության ոլորտներում արձանագրված բարձր աճով: Համախառն պահանջարկը ևս մնում է բարձր, որի

կառուցվածքում դիտվում է արտաքին պահանջարկի թուլացում՝ պայմանավորված զբոսաշրջության աճի տեմպի որոշակի դանդաղմամբ, ինչպես նաև ռուբլու արժեզրկման հետևանքով դրամական փոխանցումների աճի նվազմամբ: Հատկանշական է, որ արտաքին պահանջարկի դանդաղմանը զուգահեռ զգալիորեն արագանում է ներքին պահանջարկի աճը՝ կրելով նախկին խնայողությունների ու եկամուտների շարունակական ավելացման հաշվին մասնավոր սպառման բարձր աճի ազդեցությունը:

Քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները և փաստվեց, որ ԿԲ քաղաքականության տոկոսադրույքի վերջին փոփոխություններին շուկայի համարժեք արձագանքի արդյունքում շուկայական կարճաժամկետ տոկոսադրույքները հիմնականում ձևավորվել են քաղաքականության տոկոսադրույքի շուրջ: Միաժամանակ, վերջին ամիսներին տարածաշրջանային և աշխարհաքաղաքական զարգացումների հետևանքով արժութային շուկայում դիտվել է անորոշության զգալի ավելացում, ինչը կարճաժամկետում հանգեցրել է թե՛ երկրի ռիսկի հավելավճարի աճին, թե՛ եկամտաբերության կորի ողջ երկայնքով պետական պարտատոմսերի եկամտաբերության բարձրացմանը, և թե՛ դրամի փոխարժեքի տատանողականության որոշակի աճին: Ստեղծված իրավիճակում ԿԲ-ն շուկայում ունեցել է իրավիճակային մասնակցություն՝ ֆինանսական շուկայի բնականոն գործունեության ապահովման նպատակով:

Խորհուրդը քննարկեց գնաճային զարգացումները, որի ընթացքում փաստվեց, որ 2023 թ. սեպտեմբերին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ գրանցվել է 0.9% գնաճ՝ պայմանավորված պարենային ապրանքների գների 1.3%, ոչ պարենային ապրանքների գների 0.6% և ծառայությունների սակագների 0.5% աճով: Արդյունքում՝ 12-ամսյա գնաճն ավելացել է և ամսվա վերջին կազմել 0.1%: 12-ամսյա բնականոն գնաճն ամսվա ընթացքում շարունակել է նվազել՝ կազմելով -0.1%: Արձանագրվեց նաև, որ արտաքին հատվածից թույլ գնանկումային ազդեցությունների և ՀՀ ԿԲ կողմից իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության պայմաններում պահպանվում է ցածր գնաճային միջավայր, սակայն, տարածաշրջանում վերջին իրադարձություններից և աշխարհաքաղաքական զարգացումներից ածանցվող մեծ անորոշության պայմաններում առաջացել են որոշակի գնաճային ռիսկեր:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ մակրոտնտեսական սցենարների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Քաղաքականություն մշակող թիմը Խորհրդին էր ներկայացրել վերոնշյալ մակրոտնտեսական իրավիճակում առաջիկա տնտեսական զարգացման հեռանկարներից ածանցվող հնարավոր դրամավարկային ռիսկերը նկարագրող սցենարներ: Խորհրդի անդամները,

քննարկելով ներկայիս տնտեսական իրավիճակի զարգացման տարբեր սցենարներ՝ միակարծիք էին, որ ՀՀ տնտեսությունում պահպանվում է բարձր տնտեսական ակտիվություն, իսկ արտաքին հատվածից փոխանցվող թույլ գնանկումային ազդեցությունների և իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության արդյունքում գնաճային միջավայրը շարունակում է մնալ ցածր: Խորհրդի անդամների մի մասի գնահատմամբ, տնտեսությունում և աշխատաշուկայում ձևավորված գնաճային գործոններն էականորեն չեզոքացել են, իսկ 12-ամսյա գնաճը առաջիկայում դեռևս կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից զգալիորեն ցածր մակարդակում, ուստի ապագայում գնանկումային ռիսկերի կառավարման տեսանկյունից առավել նպատակահարմար է շարունակել դրամավարկային պայմանների թուլացման ուղղվածությունը: Միաժամանակ, Խորհրդում առկա էին տեսակետներ, որ, չնայած պահպանվող ցածր գնաճային միջավայրին, տարածաշրջանային և աշխարհաքաղաքական ընթացող զարգացումների հետևանքով առաջացած մեծ անորոշության պարագայում դիտվել է երկրի ռիսկի հավելավճարի որոշակի աճ, ներքին պահանջարկը շարունակում է ընդլայնվել, իսկ Արցախից բռնի տեղահանված բնակչության հոսքը Հայաստան և այդ խնդրի շրջանակներում Կառավարության կողմից ձեռնարկվող միջոցառումները կարճաժամկետ հատվածում կարող են զգալի ազդեցություն ունենալ ներքին պահանջարկի ու գնաճային միջավայրի ընդլայնման հարցում: Ուստի գնաճային հնարավոր սցենարների կառավարման տեսանկյունից առաջարկվում էր զերծ մնալ քաղաքականության տոկոսադրույքի փոփոխումից: Արդյունքում՝ **ԿԲ Խորհուրդը ձայների մեծամասնությամբ որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը նվազեցնել 0.25 տոկոսային կետով:** Խորհուրդը նաև հաստատեց իր հետևողականությունը՝ համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի հետագա կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը նաև գնահատում էր, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի՝ որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամուլի հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

Տոկոսադրույքի որոշում

ԿՈԴ

050.0182 L. 31.10.23

31 հոկտեմբերի 2023 թվականի թիվ 182 L

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԴՐԱՄԱՎԱՐԿԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՍԱՀՄԱՆՄԱՆ ԵՎ ՎԵՐԱՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՄԱՄԼՈ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

Ո Ր Ո շ ՈՒ Մ Է.

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը սահմանել 9.5%:
2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 11.0%:
3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 8.0%:
4. Հավանություն տալ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ մամլո հաղորդագրությանը (կցվում է):
5. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի նախագահ

Մ. Գալստյան

Երևան

ՄԱՄՈՒԼԻ ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ 31.10.2023

2023 թ. հոկտեմբերի 31-ի նիստում ԿԲ Խորհուրդը որոշեց վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը նվազեցնել 0.25 տոկոսային կետով՝ սահմանելով 9.5%:

2023 թ. սեպտեմբերին 12-ամսյա գնաճն ավելացել է՝ ամսվա վերջին կազմելով 0.1%: 12-ամսյա բնականոն գնաճը շարունակել է նվազել և սեպտեմբերի վերջին կազմել է -0.1%:

Վերջին ամիսներին Հայաստանի Հանրապետության հիմնական գործընկերներն երկրներում դիտվում է ներքին պահանջարկի որոշակի արագացում: Միաժամանակ, աշխարհաքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված՝ համաշխարհային տնտեսական աճի հետ կապված անորոշություններն ու միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում տատանողականությունն ավելացել են: Գործընկերներն երկրներում 12-ամսյա գնաճը դեռևս պահպանվում է նպատակային ցուցանիշից բարձր մակարդակում: Այս պայմաններում, գործընկեր երկրների կենտրոնական բանկերն առաջիկայում կշարունակեն վարել զսպող դրամավարկային քաղաքականություն: Արդյունքում՝ արտաքին հատվածից ՀՀ տնտեսության վրա թույլ գնանկումային ազդեցությունները կպահպանվեն:

Վերջին ամիսներին Հայաստանի Հանրապետությունում դիտվում է սպասվածից բարձր տնտեսական ակտիվություն, որին շարունակում են նպաստել շինարարության և ծառայությունների ճյուղերի բարձր աճերը: Դրան զուգահեռ տնտեսությունում շարունակում է ընդլայնվել ներքին պահանջարկը: Արտաքին հատվածից թույլ գնանկումային ազդեցությունների և իրականացված զսպող դրամավարկային քաղաքականության պայմաններում պահպանվում է ցածր գնաճային միջավայր, ինչն արտահայտվում է նաև աշխատանքի շուկայում աշխատավարձերի աճի տեմպի դանդաղմամբ:

Ստեղծված իրավիճակում **ԿԲ Խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում նվազեցնել քաղաքականության տոկոսադրույքը:** Խորհուրդը հետևողական է լինելու համարժեք գործողություններով ապահովելու պահանջարկի կարգավորում և գնաճային սպասումների կայունացում: Դրամավարկային քաղաքականության նախանշված սցենարում 12-ամսյա գնաճն առաջիկայում կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում, այնուհետև աստիճանաբար կավելանա և միջնաժամկետում կկայունանա նպատակային 4% ցուցանիշի շուրջ:

ԿԲ Խորհուրդը գնահատում է, որ նախանշված ուղեգծից գնաճի շեղման ռիսկերը հիմնականում հավասարակշռված են: Ռիսկերի որևէ ուղղությամբ դրսևորման պարագայում Խորհուրդը համարժեքորեն կարձագանքի և կապահովի գների կայունության նպատակը:

Կենտրոնական բանկի հասարակայնության հետ կապերի
ծառայություն